

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 27, 35185 Panevėžys, tel.: (8 45) 58 29 41, (8 45) 58 29 12, faks. (8 45) 58 29 75, el. p. ege@panrs.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288633840

PANEVĖŽIO RAJONO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2009 METŲ FINANSINIO AUDITO ATASKAITA

2010-03-23 Nr. 2A

Panevėžys

IŽANGA

Auditas atliktas pagal Panevėžio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2009 metų veiklos planą ir Kontrolieriaus 2009- 09-18 pavedimą Nr. 14F - 13. Auditą atliko kontrolierė Regina Viškelienė ir tarnybos vyr. specialistė Pranė Teišerskienė.

Audito užduotis

Audituojamas subjektas – Panevėžio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, adresas : Beržų g. 50, Panevėžys, juridinio asmens kodas 190402747 .Panevėžio rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau tekste – Biblioteka) yra biudžetinė įstaiga išlaikoma iš rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Audituojamasis laikotarpis – 2009 metai. Audito tikslas - nustatyti ar asignavimų valdytojo, kaip 03 savivaldybės biudžeto programos „Aktyvaus bendruomenės gyvenimo skatinimas“ vykdytojo programos sąmatos, 2009 metų finansinės ataskaitos (tikrumas ir teisingumas) sudarytos vadovaujantis teisinių aktų reikalavimais. Įvertinti biudžetinės įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, įvertinti savivaldybės lėšų ir nuosavybės teise valdomo savivaldybės turto bei patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamuoju laikotarpiu biudžetinės įstaigos direktorė, asignavimų valdytoja, buvo Rūta Bagdonienė, vyr. buhalterė - Zita Lesvinčiūnaitė. Įstaigos steigėjas – Panevėžio rajono savivaldybė.

Audito atskaita teikiama biudžetinei įstaigai, Panevėžio rajono savivaldybės Viešajai bibliotekai o jos kopijos – Panevėžio rajono savivaldybės administracijai, Panevėžio rajono merui ir Kontrolės komitetui. Ši atskaita yra dalis išvados, kuri bus teikiama Tarybai dėl 2009 metų savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos ir dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir valstybės patikėjimo teise valdomo turto ataskaitos.

Audito atskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams , pareiškiami audito išvadoje, kuri yra neatskiriama šios audito ataskaitos dalis.

Audito apimtis ir metodai

Viešoji biblioteka 2009 metais naudojo Savivaldybės biudžeto programos „Aktyvaus bendruomenės gyvenimo skatinimo programa „ (kodas 03) 2003,9 tūkst.Lt asignavimus , kurie sudarė 30% visų 03 programos asignavimų. Siekiant įsitikinti ar finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą finansinę būklę, audituota bibliotekos 2009 metų finansinė atskaitomybė sudaryta 2010-01-26 ir formos:

1. Išlaidų sąmatų vykdymo 2010-01-01 balansas , forma Nr.1;
2. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2010-01-01 ataskaitos, forma Nr.2;
3. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2009mapyskaita, forma Nr.3;
4. Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2009m. apyskaita, forma Nr.4;
5. Biudžetinių įstaigų bei valstybės mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2010-01-01 ataskaita, forma Nr.5;

6. Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010-01-01 ataskaita, forma Nr.6;
7. Paaškinamasis raštas prie 2009m. IV ketvirčio išlaidų sąmatos balanso .

Bendras patikimumo ir reikšmingumo lygis

Atliekamo audito reikšmingumo lygis yra 0,5 % visų įstaigai 2009 metais skirtų biudžeto asignavimų 03 programai vykdyti (2003,9 tūkst. Lt) ar 2010-01-01 balanso aktyvo sumos (5608, 4 tūkst. Lt). Atliekamo audito reikšmingumo suma yra didžiausia priimtina klaidų visuma - 10,02 tūkst. Lt biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitose ir 28,04 tūkst.Lt išlaidų sąmatos įvykdymo balanse. Nustatyti reikšmingumo lygiai yra ataskaitos taškai, nustatant ar pastebėtos klaidos , neteisingai pateikti ar nepateikti duomenys, arba jų visuma, rodo, kad Savivaldybės administracijos finansų skyriui pateikiamos išlaidų įvykdymo ataskaitos, balansas bei kitos formos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas ir sąskaitų likučius.

Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad Kontrolės ir audito tarnyba 95% būtų tikra dėl pareikštos nuomonės apie Viešosios bibliotekos finansinės atskaitomybės teisingumą ir pagrįstumą.

Audito rizikai sumažinti buvo parengtos ilgalaikio turto paskaitos, darbo užmokesčio ir su juo susijusių mokesčių apskaitos bei išlaidų apskaitos audito programos. Pakankamiems , tinkamiems ir patikimiems audito įrodymams gauti , atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros:

- paklausimai (parengiami klausimynai, atsakymų vertinimas);
- dokumentų tikrinimas ir vertinimas;
- stebėjimas (patikros vietoje). Patikimumui gauti naudotos savarankiškos procedūros.

Auditas atliktas padarius prielaidą, kad pateiktų dokumentų sąrašas yra baigtinis, informacija pateikta visa ir išsami.

PASTEBĖJIMAI , IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Audito metu nustatyti faktai ir pastebėjimai

Panevėžio rajono Viešoji biblioteka įregistruota juridinių asmenų registre 1998-04-08. Įstaigos nuostatai patvirtinti Panevėžio rajono savivaldybės 2002-05-30 sprendimu Nr. 365. Nuostatai reglamentuoja Bibliotekos ir jos filialų (35) bei knygų išdavimo punktų uždavinius teises ir pareigas, darbo organizavimą, valdymą ir finansavimą. Vienas iš bibliotekos uždavinių yra tęsti žymių rašytinio palikimo vietų įamžinimo tradicijas, prižiūrint ir tvarkant J. Tumo – Vaižganto ir knygnešių , G. Petkevičaitės – Bitės, M. Grigonio muziejines ekspozicijas. Pastebėtina, kad:

1. Programoje Nr. 03 Bibliotekai, kaip programos vykdytojai uždaviniai neiškelti, produktų kriterijuose Bibliotekos, kaip įstaigos veikla neaptariama, tačiau numatyta kompiuterizuoti ir modernizuoti 7 bibliotekas, turėti 30 prieigų prie Lietuvos ir pasaulinių visatekščių duomenų bazių, sukurti 28 bibliotekų internetines svetaines¹ . Audituojamuoju laikotarpiu

2. Įstaigos nuostatuose muziejų statusas neaptartas, tačiau Bibliotekos direktorės 2008-01-02 patvirtintoje Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos valdymo organizavimo schemeje, muziejai nurodyti, kaip tiesiogiai pavaldus direktorei padalinys. Pagal Lietuvos Respublikos muziejų įstatymą² bibliotekos žinioje esantys muziejai, jų teisinis reguliavimas turėjo būti suderinti su Muziejų įstatymo ir Civilinio kodekso reikalavimais iki 2004-06-02 .

3. Biblioteka 2009 metams suderino su Rajono savivaldybės administracijos direktoriumi Bibliotekos etatų skaičių 24,25 (dokumentas be datos), tačiau faktiškai išlaiko 67,5 etato, kuriuose dirba 69 žmonės. Pažymėtina, kad teisiniai aktai nenurodo galimybės Savivaldybės administracijai derinti ar steigti etatus kitoje biudžetinėje įstaigoje.

4. Nustatant darbo užmokesčio fondą , audituojamajam laikotarpiui, Bibliotekos direktorė nepilnai vadovavosi teisiniais aktais ir pateikė savivaldybės administracijos Finansų skyriui darbo užmokesčio fondo poreikį 1181,1 tūkst.Lt (1152,4 tūst.Lt bibliotekai ir 28,7 tūkst.Lt muziejams), kuris neatitiko darbo

¹ Tarybos 2009-02-26 sprendimas Nr.T-38

² 2003-05-29 Muziejų įstatymas Nr.IX-1593.

užmokesčio fondo apskaičiavimo metodikos³, biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos⁴ ir kultūros įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo pakeitimo tvarkos⁵.

Darbo užmokesčio fondas patvirtintas Savivaldybės tarybos 2009-02-26 sprendimu Nr. T-36 nepagrįstai padidintas 35,2 tūkst.Lt.

5. Audito metu, nepavyko gauti įrodymų dėl esamų ir naujai (2008m.- 3 etatai) įsteigtų etatų ekonominio pagrįstumo: steigėjas nėra patvirtinęs bibliotekos filialų tinklo (skaičiaus ir išdėstymo)⁶, įstaigos vidaus dokumentuose nereglementuoti kriterijai, kuriais remiantis nustatomas bibliotekoje ir jos filialuose dirbančių bibliotekininkų ar kitų darbuotojų etatų skaičius, nenustatyti normatyviniai valymo plotai. 28 bibliotekos filialų darbuotojai už patalpų valymą (bendras plotas 1910 kv.m) gauna papildomą apmokėjimą nuo 100 iki 200 Lt be to dar įsteigti 2,75 valytojų etatai filialuose ir 2,5 etatai centrinėje bibliotekoje. Vidutinis valymo plotas vienam darbuotojui už mokamus priedus yra 68 kv. m., kai tuo tarpu švietimo tinklo darbuotojams nustatyta 550 kv.m. valomajam grindų, palangių, laiptinių ir ne mažiau 100 kv.m. baldų paviršiaus bei langų stiklų plotui- 1 etatas.⁷

Bibliotekos ir Bibliotekos filialų nuostatai ir darbuotojų pareiginiai nuostatai nepilnai atspindi įstaigos ir darbuotojų atliekamas funkcijas.

6. Bibliotekos direktorė nustatydamas darbuotojams priemokas prie darbo užmokesčio už laikiną pavadavimą (laikinei nesantį darbuotojų funkcijų atlikimą) nesilaikė Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos.

Pvz; 2009m. vasario mėn. už direktorės pavaduotojos ūkio reikalams I. Kairienės pavadavimą buhalterė i-kasininkei Z. Kolupailienei priskaičiuota 216,36Lt o raštvedei S. Dambrauskienei 244,10 Lt daugiau.

7. Paskaičiuojant pinigines kompensacijas už nepanaudotas kasmetines atostogas, nutraukus darbo sutartį, neteisingai paskaičiuota kompensacija.⁸ *Piniavos filialo vedėjai Z. Juzėnienei – 126,76 Lt per mažai.*

Dėl minėtų ir kitų darbo užmokesčio priskaitymo neatitikimų negalime patvirtinti sąskaitų 180 ir 182 likučių teisingumo

8. Įstaigoje nevedamas atsiskaitymų su atskaitingais asmenimis registras MO-8 (darbuotojų komandiruočių išlaidos pagal avansines apyskaitas). Keliant duomenis tiesiogiai į Bendrąjį žurnalą, 160 sąskaitos likučiai išvedami neteisingai.⁹

Negalime patvirtinti Išlaidų sąmatų vykdymo balanso 2010-01-01 160 sąskaitos „atsiskaitymai su atskaitingais asmenimis“ likučio 400Lt.

9. Nesivadovaujant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu¹⁰:

- teisiškai neįregistruota ir neapskaitoma žemė po pastatu Beržų 50;
- teisiškai neįregistruotas ir į apskaitą atskirai neįtrauktas butas, kuris išnuomotas muziejininkui P. Šiurskui.
- nurašyta meninė rodyklė (4310,0Lt) į Tumo - Vaižganto ir knygnešių muziejų, kuriai neskaičiuotas nusidėvėjimas.

10. Nesilaikyta viešųjų pirkimų procedūrų perkant „Ustronės muziejaus balkono remonto, medžio nupjovimo, iškabos prie Viešosios bibliotekos pagaminimo, darbus.

³ Vyriausybės 2003-03-30 nutarimas Nr.280 „Dėl valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokesčių iš Lietuvos respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, arba užmokesčio fondo apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“.

⁴ Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr.511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.

⁵ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2009-01-23 įsakymas Nr. IV-28 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 1999m. birželio 30d. įsakymo Nr.248 „Dėl kultūros įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo“ pakeitimo“.

⁶ Bibliotekų įstatymas 2004-07-15 Nr.IX-2378.

⁷ Vyriausybės 2006-12-22 nutarimas Nr.1332.

⁸ 2003-01-01 Darbo kodekso 177str. 2d.

⁹ 2001-11-06 Buhalterinės apskaitos įstatymas Nr.IX-574.

¹⁰ 1998-05-15 Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas Nr. VIII - 729.

Audito metu mes informavome įstaigą apie nustatytus neatitikimus ir klaidas išankstinio audito planavimo metu 2009-12,03 raštu Nr. SD-6-80 ir galime teigti, kad Įstaigos vadovybė ėmėsi veiksmų galimoms klaidoms pašalinti. Tačiau norime atkreipti Bibliotekos direktorės dėmesį į kontrolės priežiūros procedūrų, kurios turėjo garantuoti, kad asignavimai būtų naudojami, turtas valdomas ir apskaitomas teisės aktų nustatyta tvarka, neveiksmingumą ir nepakankamumą.

Stebima pažanga:

2010-03-22 suderinus „, Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2009 metų finansinio audito ataskaitos projektą stebime pažangą:

1. Audito metu papildytos bibliotekos darbuotojų darbo sutartys.
2. Tvirtinant 2010 metų savivaldybės biudžetą 03 Aktyvaus bendruomenės gyvenimo skatinimo programoje išskelti uždaviniai ir viešajai bibliotekai.
3. Audito metu paruošti Bibliotekos nuostatai, parengti filialų nuostatų projektai ir darbuotojų pareiginių nuostatų projektai.

Tačiau, siekiant užtikrinti Bibliotekos veiklos tinkamą reglamentavimą, finansinių ir kitų ataskaitų duomenų tikslumą ir teisingumą, apskaitos tvarkymą teisės aktų nustatyta tvarka

Rekomenduojame:

Siekiant užtikrinti Bibliotekos veiklos tinkamą reglamentavimą, finansinių ir kitų ataskaitų duomenų tikslumą ir teisingumą, apskaitos tvarkymą teisės aktų nustatyta tvarka, įstaigos direktorei

1. Kreiptis į steigėją dėl:
 - 1.1. Savivaldybės viešosios bibliotekos filialų skaičiaus ir jų išdėstymo, atsižvelgiant į vietos sąlygas.
 - 1.2. Muziejaus (muziejų) juridinio įteisinimo.
 - 1.3. Patvirtinti naujus Viešosios bibliotekos, kaip savivaldybės biudžetinės įstaigos, nuostatus.
 2. Patvirtinti darbuotojų pareiginius nuostatus. Patvirtinti kriterijus, pagal kuriuos nustatomas bibliotekininkų ir kitų darbuotojų skaičius.
 3. Pateikti darbo užmokesčio fondo sudarymo 2010 metams skaičiavimus.
 5. Perskaičiuoti darbuotojų priemokas už pavadavimą bei kompensacijas už nepanaudotas atostogas ir teisingai atsiskaityti su darbuotojais.
 6. Įteisinti ir įtraukti į apskaitą žemę prie Viešosios bibliotekos pastato Beržų g. 50 Panevėžyje ir butą Puziniškio kaime.
 7. Įvertinti kitus nustatytus buhalterinės apskaitos neatitikimus ir imtis priemonių, kad pagal VSAFAS-ų reikalavimus būtų užregistruoti teisingi turto ir įsipareigojimų likučiai.
- Apie rekomendacijų vykdymą ir priimtas priemones informuoti savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą iki 2010-04-26.

Savivaldybės kontrolierė

Regina Viškelienė

Kontrolės ir audito tarnybos
Vyr. specialistė

Pranė Teišerskienė

Susipažinau:

Višosios bibliotekos direktorė

Rūta Bagdonienė

Vyr. buhalterė

Zita Lesvinčiūnaitė